

punkto, modelo Z, principo. ~ilo. 1 Io, kio servas por ~i : ~ilo de pafilo (butoneto montranta la rektan linion al la celo) ; ~ilo de ciklo Z (pli ĝuste : direktilo) ; (f) tiu principo servas al li kiel ~ilo dum lia tuta vivo ; plej bona ~ilo estas la

lango Z (ĉar ĝi ebligas informiĝi). 2 ~folio, ~libreto : la organiza komitato publikigis kompletan ~ilon pri la kongresa urbo. ~isto. Homo, kiu profesie ~as turistojn. ~libro. Libro por ~i vojaĝantojn.

Ĝ

ĝangalo. Hinda marĉbarbaro, loĝata de multaj sovaĝaj bestoj.

* **Ĝardeno.** Loko, ĝenerale apuda de domo, priplantita per utilaj aŭ porplezuraj vegetaĵoj : *flor~o, legom~o ; publika ~o* (Kp PROMENADEJO, KORSO) ; ~kulturo. Kp PARKO. ~a. Rilata al ~o : ~a palisaro ; ~aj (nesovaĝaj) *floroj ; ~a kulturo* (pli intensa ol tiu de kampo). ~isto. Homo metie zorganta pri ~oj. ~urbo. Urbo, laŭ kies plano la domoj estas dise aranĝitaj inter herbejoj k arboj, k ĉirkaŭitaj per ~o. **Stud~o, eksperiment~o, botanika ~o.** ~o destinita por la scienca studo pri la vegetaĵoj.

ĝazbando b. Moderna dancorkestro amerikdevena, karakterizata per aldono de strangaj diversspecaj instrumentoj.

* **Ĝemi** (ntr). 1 Esprimi doloran senton per plendaj, ne artikigitaj sonoj : la *vundito mallaŭte ~is ; aŭdiĝis en la nokto korskirantaj ~oj*. Kp LAMENTI, SOPIRI. 2 (f) Aŭdigi plendan delikatan bruon, similan al ~o : la *rivereto ~as sur la ŝtonoj ; la turtroj ~as en la arboj ; ~blovo de la vento ; ~o de la melankolia pluvo tra la folioj*. Kp MURMURI, PEPI. **Ek~i** (ntr). Profunde spiri pro laceco aŭ malĝojo. **Plor~i** (ntr). Aŭdigi spasman bruon de gorgo, pro grava doloro fizika aŭ morala : *plor~i ĉe la tombo de la filo* (Kp SINGULTI).

Ĝemelo. Ĉiu el la idoj naskitaj ĉe la sama akuŝo ; dunaskito.

* **Ĝeni** (x). 1 Malfaciligi aŭ malhelpi ies movojn ; maloportuni al iu, malkomfortigi iun : *ĉu la pakajo ~as vin ? ne ~u la iradon, al la irado ; tiu senĉesa bruo ~as min ; ne ~u vin pro mi ; malfeliĉo sin ne ~as, faru geston, tuj ĝi venas Z*. Kp EMBARASI, OBSTRUCCI, BARI. 2 Mal-

faciligi ies agojn aŭ decidojn pro moralaj malhelpoj : *via ĉesto ~is lin ; havi mienon tre ~itan Z ; tre ~as min, ke mi devas fari tiun viziton, tiun klopodon ; li forte sin ~is saluti tiun friponon Z* (li malvolonte, sindevige salutis) ; *eble ili sin ~as fari al mi malagrablaĵon Z* (sin ~as, por ne fari ; ili malvolonte faras ; ili hezitas fari) ; *oni ofte sin ~as eldiri* (sin ~as por ne eldiri ; malvolonte, timeme, hezite eldiras) *libere sian opinion, por ne kontraŭbatali publike la majstron Z* (Kp KONFUZI, KONSTERNI, ENUI, PENI, TEDI, HONTI, TIMI, HEZITI). **RIM.** Ĉar *sin ~i* kun infinitivo estas dubasenca (1 *sin~i por fari ; 2 sin~i por ne fari*), estas rekomende uzi ĉiam post ĝi **por aŭ por ne**, laŭ la senco. ~(a)j)o. Maloportunaĵo, embaraso : la *diverseco de la lingvoj estas granda ~o por la, internaciaj rilatoj*. ~a Z. Maloportuna, malhelpanta, embarasanta, malagrabla, ĉagrena : *jen tre ~a afero, okazaĵo, prokrasto*. ~(at)eco Z. Sento de tiu, kiu sin~as : *lia ~ateco faris lin iom ridinda, k mallerta ; ~eca mieno Z, rideto*. ~ulo. Teda, malhelpanta altrudulo. **Sen~a.** 1 Ne ~anta sin kontraŭ aliaj, senceremonia, intimeca : *sen~a homo, junulo ; sen~a invito, kunveno, manĝo* (Kp NEGLIĜA, FAMILIARA). 2 Ne~ata, ne~ita : *ŝi penis aperigi sen~an rideton Z* (Kp LIBERA). 3 Ne sufiĉe ~anta sin kontraŭ aliaj ; tro senceremonia ; malkonvena ; senhonta ; sen~aĉa ; tro sen~a : *sen~a konduto, vesto ; sen~e paroli kontraŭ iu* (Kp MALRESPEKTA, AROGANTA, CINIKA, IMPERTINENTA). **Sin~a.** 1 Sin ~anta por aliaj : *li estas afable sin~a por ĉiuj k ĉiam preta helpi* (Kp SINDONEMA, KOMPLEZEMA). 2 Tro ~anta sin kontraŭ aliaj ; nesufiĉe memfida ; hontema ; ne-